

Etikkplakat for en seriøs byggebransje

Alle aktører tilknyttet Fair Play Bygg Oslo og omegn gir gjennom signatur sitt samtykke til følgende:

Useriøse og kriminelle aktører i byggebransjen i Norge er et problem. Vi vil delta i en dugnad for en seriøs byggebransje med gode lønns- og arbeidsvilkår uten kriminalitet. Byggebransjen skal kjenne-tegnes av sikre arbeidsplasser, like konkurransevilkår, trygge arbeidsvilkår, faste ansettelses, fagopp-læring og et ryddig og forsvarlig arbeidsliv. Aktørene i næringen: byggherrer, myndigheter, bedrifter, mennesker og organisasjoner har alle et ansvar for å utvikle en bærekraftig byggenæring som sikrer rekruttering og utvikler byggfagene.

§1 Offentlige og private innkjøp som virkemiddel

I forbindelse med anskaffelser og innkjøp er det viktig at oppdrags-giver gjør gode valg, både i forhold til kontraktsvilkår, kvalifikasjons-kriterier og tildelingskriterier. Det må jobbes for at useriøse aktører ikke kan bli kvalifisert, og tildelingskriterier må ikke bare bestå av pris. Systemer for fagopplæring, kvalitetssikrings- og styrings-systemer, håndverksmessig kvalitet, mm. må vektlegges. Gjennom kontraktsvilkår må lovregulerte lønns- og arbeidsforhold sikres. Få ledd i kontraktskjeden er et viktig virkemiddel. Gjennom kontrakt må det sikres at arbeidsgiver ikke kan nekte ansatte å bli medlem av en fagorganisasjon og at en skal legges til rette for et organisert arbeidsliv.

§2 Kontroll – innsynsrett og påseplikt

Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett skal etter-leves. Gjennom kontraktsvilkår sikres oppdragsgiveren og tillitsvalgte rett til å gjennomføre kontroll med lønns og arbeidsvilkår, herunder arbeidstid og innkvartering, i alle underliggende kontraktsforhold. Kontroll skal gjennomføres av personer med nødvendig kompetanse på en systematisk måte, både rutinemessig og på mistanke.

§3 Varsling

Varslingsregler etter arbeidsmiljøloven må etterleves. Arbeids-takernes rett til å varsle om kritikkverdige forhold på byggeplassen skal kunne skje trygt og uten risiko for represalier som følge av varslet. Varsel skal kunne leveres på flere språk.

§4 Rapportering til offentlig myndighet

Hvis det som følge av kontroll eller varsler oppdages (eller er begrunnet mistanke) om avvik fra arbeidsmiljøloven, folketrygd-loven, skatt- og avgiftsregelverk, utlendingslov, straffeloven el-ler annet regelverk som regulerer arbeidsmarkedet og nærings-virksomhet i Norge – skal en straks ta kontakt med offentlig myndighet. Rapportering skal ivareta regler for GDPR. I tillegg kan informasjonen sendes til Fair Play Bygg Oslo og omegn gjennom sikre kanaler. Fair Play Bygg kan bistå med å videreformidle informasjonen til rett etat.

§5 Bistand og beskyttelse

Dersom det avdekkes at arbeidstakere i kontraktskjeden blir utsatt for alvorlig kriminalitet som menneskehandel, vold eller trusler, uverdige eller farlige boforhold eller andre sterkt kritikkverdige forhold – skal behov for beskyttelse meldes til politiet og arbeids-takeren gis mulighet til juridisk bistand gjennom samarbeid med Fair Play Bygg Oslo og omegn.

§6 Solidaransvar

Dersom det er dokumentert at arbeidstakere i kontraktskjeden ikke får utbetalt lønn i forhold til minstelønn eller lønn i samsvar med likebehandlingsprinsippet (ved innleie), eller blir urettmessig trukket for lønn (eventuelt andre typer av payback) – skal underskriverne legge til rette for at arbeidstakerne får sin rettmessige lønn gjennom at kontraktsledd blir solidarisk ansvarlig for korrekt lønn.

§7 Gaver og gjenytelser

Gaver og gjenytelser blir brukt av kriminelle for å skaffe oppdrag. Aktører i byggebransjen må ha klare rutiner og etiske retningslinjer for de ansatte for å hindre korrupsjon.

§8 Veiledning og informasjon

Svak kunnskap om arbeidstakeres rettigheter og plikter i arbeidslivet utnyttes av kriminelle aktører. Vi skal aktivt bistå til at fagforeninger og/eller Fair Play Bygg Oslo og omegn kan dele ut informasjons-materiell og arrangere informasjonsmøter på våre byggeplasser.

(Signatur)

(Dato)

På vegne av

(Aktør)